

„Подршка развоју инклузивне културе у основним школама - оснаживање директора, стручних сарадника и координатора Стручног тима за инклузивно образовање“

Осврт на обуку и листа ресурса

ЦИП - Центар за интерактивну педагогију у сарадњи са организацијом CE International (САД) је реализовао током новембра и децембра 2021. године обуку на даљину у области инклузивног образовања за директоре, стручне сараднике и координаторе стручних тимова за инклузивно образовање из 10 основних школа¹.

Реализацију обуке је подржала Амбасада Сједињених Америчких Држава у Србији.

Циљ обуке је био да учесници унапреде знања и вештине потребне за развијање инклузивне културе у школама, комуникацију са родитељима и заједницом у циљу промовисања и разумевања инклузивног образовања.

Програм обуке се односио на:

1. Упознавање учесника са праксама инклузивног образовања у другим системима, размена и дискусија о унапређивању планова школа за инклузивно образовање.
2. Оснаживање директора, стручних сарадника и координатора тимова за унапређивање инклузивне праксе и културе у својим школама.

Ресурси за школе:

Приређени су бројни материјали (видео и писани материјали) о различитим темама и стратегијама како би се подржале школе у унапређивању инклузивне културе и праксе.

Сви ресурси су доступни су на српском језику и можете им приступити кликом на назив или кликом на слику.

Ваше мишљење о наведеним ресурсима нам је веома важно! Позивамо вас да попуните кратак упитник о корисности ресурса на линку: <https://forms.gle/d8bxqgGzcZRwN3xq7>

¹ Пожаревац: ОШ “Свети Сава”, “Доситеј Обрадовић” и “Вук Караџић”; Шабац: ОШ “Вук Караџић”, “Николај Велимировић” и “Лаза К. Лазаревић”; Прокупље: ОШ: “Милић Ракић Мирко”, “Никодије Стојановић Татко”, “Ратко Павловић Ђићко” и “9. октобар”

ЛИСТА РЕСУРСА

Дефинисање инклузије

Видео материјал: [Нису сви модели образовања инклузивни](#), Queensland University of Technology (QUT)

У овом видеу је појашњена разлика између појмова искључивање, сегрегација, интеграција и инклузија. Видео можете да користите како бисте у раду са колективом, ученицима и родитељима постигли заједничко разумевање наведених појмова.

Развој инклузивне културе

Видео материјал: [Дељење визије](#), Edmonton Regional Learning Consortium – ERLC (2019)

Упознаћете се са начинима како наставници из САД разумеју важност визије своје школе. Видео може да вам послужи као инспирација за разговор са запосленима, родитељима и сарадницима о визији ваше школе.

Видео материјал: [Наша борба за једнакост је праведна](#), US Embassy Vienna - Judith Heumann, Специјални саветник за права особа са инвалидитетом

Овај видео можете користити за разговор са представницима локалне самоуправе како бисте покренули дискусију о важности планирања свеобухватне подршке особама са инвалидитетом и сметњама у развоју.

Видео материјал: [Заустављање сегрегације](#), TedEx Disabling segregation: Dan Habib

У овом видеу фоторепортер Ден Хабиб говори о свом сину Семјуелу који има дијагнозу церебралне парализе. Ден говори о правима особа са инвалидитетом, објашњава борбу своје породице да обезбеди квалитетно образовање за Семјуела. Такође говори о добити инклузивног приступа, не само за Самјуела, већ и за целокупну заједницу.

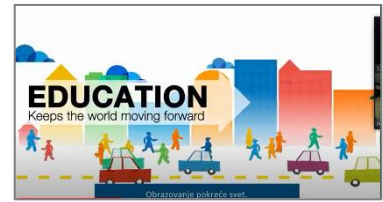

Видео можете користити за разговор са родитељима и децом о значају инклузивног образовања.

Укључивање породице и заједнице – дипломатија у образовању

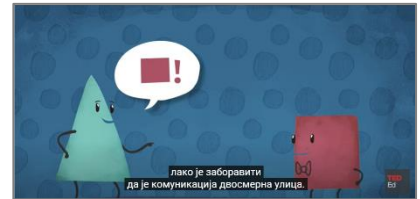
Видео материјал: [Шта је дипломатија у образовању?](#) CE International

Видео представља концепт *дипломатије у образовању* који уводи перспективе и праксе из области дипломатије у унапређивање образовног сектора.

Видео материјал: [Како се догоде неспоразуми у комуникацији и како их избећи](#), TED-ED Katherine Hampsten (2016)

У видеу ћете се упознати са кључним елементима дипломатије у образовању и препорукама у вези са унапређивањем комуникације.

Писани материјал: [Индикатори за укључивање и успостављање партнерстава са породицама](#), Early Childhood Technical Assistance Center (2021)

Индикаторе можете користити као смернице како бисте успоставили, оснажили и проценили квалитет сарадње са породицама.

Индикатори инклузивности школе	Опис	Датум
1. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
2. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
3. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
4. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
5. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
6. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		
7. Породично-школски партнерства укључују разноврсност културних, етничких, језичких, социјалних, економских, политичких и религијских ставова, веровања, вредности и традиција.		

Писани материјал: [Знакови инклузивне школе: Перспектива родитеља о смислу и вредности инклузије](#), Swedeen, B. L. (2009). Teaching Exceptional Children Plus, 5(3), n3.

Чланак је написан из перспективе родитеља детета са инвалидитетом. Питања којима се текст бави могу да послуже као смернице за дискусију о подршци деци са сметњама у развоју и инвалидитетом у школи.

Универзални дизајн за учење (УДУ)

Видео материјал: [УДУ – На први поглед](#), CAST (2010)

Кроз видео можете да се упознате са оквиром универзалног дизајна за учење, који је конципиран на научним истраживањима о томе како учимо.

Видео материјал: [Зашто нам је потребан универзални дизајн](#), TedxBoulder Michael Nesmith (2016)

Видео пружа прилику да сазнате како се користи универзални дизајн за учење за подршку особама са инвалидитетом. Мајкл ради као креативни дизајнер за Амазон, користи амерички знаковни језик јер има оштећење говора и слуха. Током своје каријере, Мајклов визуелни/концептуални начин размишљања и решавања проблема служили су му и као предност и као изазов.

Тимски рад и сарадња

Видео материјал: [Како се професионалци удружују и раде тимски](#), Lien Foundation (2019) Inclusive Education in Canada.

Видео приказује праксе и системе подршке у Британској Колумбији, Канада. Упознаћете са начинима на које се повезују професионалци из различитих области како би на најадекватнији начин пружили подршку у учењу деци са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Пројектно учење (ПУ)

Видео материјал: [Пет корака ка пројектном учењу](#), Edutoria (2014)

Кроз видео ћете се упознати са 5 кључних корака за учење кроз спровођење пројеката. Чућете из угла деце њихова размишљања о пројектном учењу, активностима, сарадњи и решавању проблема.

Писани материјал: [Примена учења заснованог на пројектима у инклузивном образовању](#), Works (2016)

Текст пружа савете за организацију и спровеђење пројектног учења у учионици. Учење засновано на пројектима омогућава развијање занимљивог и динамичног окружења за учење, укључивање све деце, сарадњу и вршњачку подршку.

Примена учења заснованог на пројектима у инклузивном образовању
ауторка: Кристина Илић, 17. април 2016, објављено на „ЈУП | развој и напредовање“
Презентација на <https://www.biml.org/serbia/wp-content/uploads/2016/04/works-social-education-1702.pdf>

Подношање ученика са сметњама у развоју може бити тешко, алима, постоје реверзитивни закони, укључујући општи недостатак ресурса, од којих сваки настаје специфична програма, разни илј уједњеним постоје иницијативе како би се олакшале прилике и напредовање свих ученика са сметњама у развоју – да поменемо само неке.

Међутим, као и наћи сами ученици, и подучавајући ученика са сметњама у развоју налази на изузетно исподобљаване. Заправо, може бити да је се доста тешко да се наћи ученици који су у стању, неке врсте „уједњених“ доводе професионалци који „пази“ на то да се неки ученици не одлучавају на свој глас.

Питање се увек грађанске суштинама са свим врстама брзинама, јерим да гласовима и одговорима најбоље одговори тајни који сам одржао у образовању: о учењу заснованом на пројектима. Пре свега подијели сам својоно добиће прилику да оствари програм инклузивног образовања у једној својој средњој школи у којој се примењује концепт заснован на пројектима (UPJ), мислим да Вам кажем: мислим да имамо неку мисли да се вратим старом наћи рад. Додатно пр ми рад у овој школи омогућава да остварим потпуно уједњених ученика у редовним разредима без обзира на њихове сметње, 10 од једног дана.

Међутим, то није све. Нисам очекивала да ће UPJ трансформисати моју визију инклузивног образовања јер и за ученике са најтежим потребама за поддршкима, јерим да Вам кажем: мислим да Вам кажем: мислим да поделите.

Видео материјал: [Како изгледа инклузија?](#) The SWIFT Center (2013) SWIFT Domains and Features at Henderson School

У видеу ћете се упознати са инклузивним политикама и праксом основне школе у Дорчестеру, САД. Школа интегрисе СВИФТ модел - оквир за трансформацију, којим се обезбеђује подршка за укључивање свих ученика, са фокусом на ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом.

Видео материјал: [„Заједно“](#), The SWIFT Center (2016) "Together": a SWIFT film on Integrated Educational Framework

У видеу су приказане праксе школа у Мериленду, Мисисипију и Орегону, САД, које примењују СВИФТ - школски оквир за трансформацију, како би унапредили инклузивну праксу у својим школама.

